

ઋણ સ્વીકાર

શિક્ષણ મહાવિદ્યાલય, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના વિદ્યાવાચસ્પતિ (પીએચ.ડી.)ના ભાગરૂપે પ્રસ્તુત મહાશોધનિબંધ રજૂ કરતાં સંશોધક આનંદની લાગણી અનુભવે છે.

આ મહાશોધ નિબંધ સાકાર કરવામાં પ્રારંભથી અંત સુધી સતત પ્રેરણા અને માર્ગદર્શન આપનાર માર્ગદર્શકશ્રી ડૉ. દિપુબા દેવડાનો સંશોધક હૃદયપૂર્વક આભાર માને છે. સતત મિત્ર, તત્વચિંતક અને પથદર્શક બનીને સફળતાની સીડીના સોપાનો ચડાવવા માટે સક્ષમ બનવામાં મદદરૂપ થવા માટે સંશોધન તેની અત્યંત ઋણી છે.

મારા આ સમગ્ર સંશોધનકાર્ય દરમિયાન ભોમિયા સમાન ચોક્કસ દિશાસૂચક માર્ગદર્શન આપી સંશોધકાર્ય અંગે નિઃસ્વાર્થ ભાવનાને લઈ પ્રેરણા અને માર્ગદર્શન આપનાર મિનલબા, ભરતભાઈ પટેલ અને શિક્ષણ મહાવિદ્યાલયના સ્ટાફ પ્રતિ હાર્દિક કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરું છું.

આ કાર્યમાં સહાયરૂપ થનારા શિક્ષણના તજજ્ઞશ્રીઓ, નિદર્શમાં સમાવિષ્ટ પ્રાથમિક શાળા અને માધ્યમિક શાળાના આચાર્યશ્રીઓ, શિક્ષકો, વિદ્યાર્થીઓ અને માધ્યમિક અને કમ્પ્યુટરનું કામ કરનાર શ્રી કલ્પેશભાઈ વ્યાસ પ્રત્યે સંશોધક કૃતજ્ઞતાની લાગણી વ્યક્ત કરે છે.

સમગ્ર અભ્યાસ દરમિયાન આવેલ ઉતાર-ચઢાવ વખતે સતત હૂંફ અને પ્રેરણા પૂરી પાડનાર મારા કુટુંબીજનો, સ્નેહીજનો અને મિત્રોની ઋણી છું.

અંતમાં આ મહાશોધનિબંધ સંશોધકની મહેનત જ નહિ પણ અનેક વ્યક્તિઓનો પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે મળેલા સરકારનો પરિપાક છે. તે સૌનો આભાર માની આ મહાશોધ નિબંધ આપ સૌ સમક્ષ મૂકતાં સંશોધક આશા રાખે છે કે સાતમાં ધોરણના અંગ્રેજી વિષયના અધ્યાપન માટે આ મહાશોધ નિબંધ ઉપયોગી નીવડશે.

તારીખ : 03/11/2015

સ્થળ :

સહદયી,

સુશીલાબેન એલ. ભાટિયા

અનુક્રમણિકા

પ્રકરણ	વિગત	પૃષ્ઠ
□	નામાભિધાન પૃષ્ઠ	i
□	બાંહેધરીપત્રક	ii
□	પ્રમાણપત્ર	iii
□	પ્રમાણપત્ર	iv
□	ઋણસ્વીકાર	v
□	અનુક્રમણિકા	vi
□	સારણીસૂચિ	ix
□	પરિશિષ્ટસૂચિ	X
1	વિષય પસંદગી અને સમસ્યાકથન	1-12
	1.1 પ્રાસ્તાવિક	2
	1.2 સમસ્યાશીર્ષક	3
	1.3 સમસ્યાકથન	3
	1.4 પારિભાષિક શબ્દોની સમજ	3
	1.5 અભ્યાસનું મહત્ત્વ	6
	1.6 સંશોધનના હેતુઓ	6
	1.7 સંશોધનની ઉત્કલ્પના	7
	1.8 સંશોધનમાં સમાવિષ્ટ ચલો	8
	1.9 સંશોધનનું વ્યાપવિશ્વ અને નિદર્શ	10
	1.10 સંશોધનનું ક્ષેત્ર, પ્રકાર અને પદ્ધતિ	11
	1.11 મર્યાદાઓ	11
	1.12 હવે પછીના પ્રકરણોનું આયોજન	12
2	સંબંધિત સાહિત્ય અને પૂર્વે થયેલ સંશોધનની સમીક્ષા	13-75
	2.1 પ્રાસ્તાવિક	14
	2.2 સંદર્ભ સાહિત્યની સમીક્ષા	15
	2.2.1 બહુમાધ્યમસંપુટ આધારિત કાર્યક્રમની વિશેષતાઓ	19
	2.2.2 બહુમાધ્યમસંપુટની લાક્ષણિકતાઓ	20
	2.2.3 બહુમાધ્યમસંપુટના ફાયદાઓ	21
	2.3 પરંપરાગત શિક્ષણ પદ્ધતિ	22
	2.3.1 પરંપરાગત શિક્ષણપદ્ધતિના લક્ષણો	22

	2.3.2 પરંપરાગત શિક્ષણપદ્ધતિની સફળતા માટેની શરતો	22
	2.3.3 બહુમાધ્યમ સંપુટના ફાયદાઓ	22
	2.4 પૂર્વે થયેલા સંશોધનોનો સારાંશ	23
	2.4.1 પ્રસ્તાવના	23
	2.4.2 એમ.એડ. કક્ષાએ પૂર્વે થયેલા સંશોધનોનો ટૂંકસાર	24
	2.4.3 એમ.ફિલ. કક્ષાએ પૂર્વે થયેલા સંશોધનોનો ટૂંકસાર	30
	2.4.4 પીએચ.ડી. કક્ષાએ પૂર્વે થયેલા સંશોધનોનો ટૂંકસાર	37
	2.5 પૂર્વે થયેલા સંશોધનોની સમીક્ષા	66
	2.6 પ્રસ્તુત સંશોધનની વિશેષતા	74
3	સંશોધનની યોજના અને સંશોધનની આધારશિલા	75-109
	3.1 પ્રસ્તાવના	77
	3.2 સંશોધનના ક્ષેત્રો	78
	3.3 સંશોધનના પ્રકાર	79
	3.4 સંશોધન પદ્ધતિ	81
	3.5 સંશોધન યોજના	84
	3.5.1 પૂર્વ પ્રાથમિક યોજના	85
	3.5.2 અંશતઃ પ્રાયોગિક યોજના	85
	3.5.3 પૂર્ણ પ્રાયોગિક યોજના	85
	3.5.4 પ્રાયોગિક યોજનાની પસંદગી	85
	3.6 પ્રયોગ યોજનાની લાક્ષણિકતાઓ	86
	3.6.1 સ્વતંત્ર ચલનો અમલ	87
	3.6.2 પરતંત્ર ચલનું માપન	87
	3.6.3 અન્ય ચલો પર અંકુશ	87
	3.6.4 પ્રયોગનું પુનરાવર્તન	88
	3.7 પ્રયોગ યોજનાની યથાર્થતા	88
	3.7.1 પ્રયોગ યોજનાની આંતરિક યથાર્થતા	89
	3.7.2 પ્રયોગ યોજનાની બાહ્ય યથાર્થતા	90
	3.8 વ્યાપવિશ્વ અને નિદર્શની પસંદગી	91
	3.9 ઉપકરણની પસંદગી અને સંરચના	93
	3.9.1 બહુમાધ્યમ સંપુટની સંરચના	94
	3.9.2 બહુમાધ્યમ સંપુટની યથાર્થતા	99
	3.9.3 સિદ્ધિક્ષોટી	100

	3.9.4 અભિપ્રાયાવલિની સંરચના	101
	3.10 પ્રયોગનું અમલીકરણ	101
	3.11 માહિતીનું એકત્રીકરણ	102
	3.12 માહિતીનું પૃથક્કરણ અને અંકશાસ્ત્રીય ગણતરી	108
4	માહિતીનું પૃથક્કરણ અને અર્થઘટન	110-128
	4.1 પ્રસ્તાવના	111
	4.2 પ્રસ્તુત સંશોધનમાં ઉપયોગમાં લીધેલ સાંખ્યિકીય સૂત્રો	111
	4.3 માહિતીનું સ્વરૂપ	113
	4.4 પ્રયોગ દરમિયાન પ્રાપ્ત માહિતીનું પૃથક્કરણ	114
	4.5 પ્રયોગ પુનરાવર્તન દરમિયાન પ્રાપ્ત માહિતીનું પૃથક્કરણ	115
	4.6 બહુમાધ્યમ સંપુટ અંગેની અભિપ્રાયાવલિનું પૃથક્કરણ	116
	4.7 પ્રાપ્ત પરિમાણો અંગેની ચર્ચા	127
5	સંશોધન સારાંશ, તારણો અને ભલામણો	129-139
	5.1 પ્રસ્તાવના	130
	5.2 સારાંશ	131
	5.3 હેતુઓ અને તેની ચકાસણી	131
	5.4 સંશોધનમાં સમાવિષ્ટ ચલો	133
	5.5 ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી	133
	5.6 સંશોધના તારણો	134
	5.7 સંશોધનની નીપજ	136
	5.8 શૈક્ષણિક ફલિતાર્થ	137
	5.9 ભલામણો	137
	5.10 ભાવિ સંશોધન અંગેના સૂચનો	138
□	સંદર્ભસૂચિ	140-145
□	પરિશિષ્ટ	

સારણીસૂચિ

સારણી	વિગત	પૃષ્ઠ
3.1	બે જૂથ આકસ્મિક પાત્રો માત્ર ઉત્તરકસોટી યોજના	86
3.2	નિષ્ણાંતોના અભિપ્રાય અને કરેલ ફેરફાર દર્શાવતી સારણી	98
3.3	પ્રયોગ યોજનાની સારણી	104
3.4	પ્રયોગ અમલનું સમયપત્રક-1	105
3.5	પ્રયોગ પુનરાવર્તનનું સમયપત્રક	106
4.1	પ્રયોગ બાદ જૂથ અનુસાર પાત્રોની સંખ્યા, ઉત્તરકસોટી, પ્રાપ્તાંકોની ગણતરી, પ્રમાણ વિચલન, પ્રમાણભૂલ, ટી-મૂલ્ય	114
4.2	પ્રયોગના પુનરાવર્તન દરમિયાન જૂથ અનુસાર પાત્રોની સંખ્યા, સિદ્ધિ પ્રાપ્તાંકોની સરાસરી	115
4.3	બહુમાધ્યમસંપુટ દ્વારા અભ્યાસ કરવા અંગેના વિદ્યાર્થીઓના અભિપ્રાયો અને કાઈવર્ગ દર્શાવતી સારણી	118

પરિશિષ્ટસૂચિ

A. પ્રાયોગિક કાર્ય માટે મંજૂરી પત્ર
B.) a) ઉત્તરકસોટી (Post Test ((b) ઉત્તરકસોટી ગુણાંકન
C. બહુમાધ્યમ સંપુટની અભિપ્રાયાવલિ
D. બહુમાધ્યમ સંપુટની અભિપ્રાયાવલિનો કાઈવર્ગ
E. ઉત્તરકસોટીમાં વિદ્યાર્થીઓએ મેળવેલ ગુણાંકન
F. બહુમાધ્યમ સંપુટ દ્વારા અંગ્રેજી વિષયના અધ્યયનની ફોટોગ્રાફી